

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
22.12.2024
RT I, 12.12.2024, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
03.12.2024 otsus nr 482

Perehüvitiste seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 20.11.2024

§ 1. Perehüvitiste seaduse muutmine

Perehüvitiste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Perehüvitiste määramise või määramata jätmise otsustab Sotsiaalkindlustusamet 30 tööpäeva jooksul nõuetekohase taotluse esitamisest arvates.”;

2)paragrahvi 40 lõikes 1 asendatakse sõna „kolmekordne” sõnaga „kahekordne”;

3)paragrahvi 40 lõige 5, § 43 lõige 2 ning §-d 44, 46²ja 46³tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 46 lõike 4 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „viie” arvuga „30”;

5)seaduse 5. peatüki 1. jagu täiendatakse §-dega 63⁹ja 63¹⁰järgmises sõnastuses:

„§ 63⁹. 2026. aasta vanemahüvitise ülempiiri arvutamine

2026. aasta ühe kalendrikuu vanemahüvitise ülempiiri arvutamise aluseks on lapse sünni aastast ja lapsendaja vanemahüvitise korral vanemahüvitisele õiguse tekkimise aastast arvates üle-eelmise kalendriaasta Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu kahekordne suurus. Sotsiaalkindlustusamet avaldab hüvitise ülempiiri oma veebilehel 2025. aasta 1. mail.

§ 63¹⁰. Vanemahüvitise ülempiiri muudatuste rakendamine

2026. aasta 1. jaanuaril jõustuvaid vanemahüvitise ülempiiri muudatusi rakendatakse 2026. aasta 1. jaanuaril või pärast seda eeldatavalt sündiva või sündinud lapse eest vanemahüvitise määramisel või lapsendaja vanemahüvitise määramise korral alates 2026. aasta 1. jaanuarist jõustunud kohtumääruse või hoolduspere vanemaga sõlmitud lepingu puhul.”.

§ 2. Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse muutmine

Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse § 2⁴lõiget 1 ja 2 asendatakse arv „15” arvuga „30”.

§ 3. Ravikindlustuse seaduse muutmine

Ravikindlustuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 42 lõikes 5 asendatakse arv „2,5” arvuga „3,50”;

2)paragrahvi 54 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõna „isikule” sõnadega „käesolevas seaduses sätestatud ülempiiri arvestades”;

3)paragrahvi 54 täiendatakse lõigetega 1¹ja 1²järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tervisekassa maksab kindlustatud isikule ajutise töövõimetuse hüvitist ühe kalendripäeva eest kuni käesoleva seaduse § 55²alusel arvatatud hüvitise ülempiirini.

(1²) Ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri ei kohaldata käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktides 3, 4¹ ja 5 sätestatud kindlustusjuhtumite puhul.”;

4)paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Kui kindlustatud isikul on mitu tööandjat ja tal on vähemalt ühe tööandja juures töötamise eest õigus haigus hüvitisele käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punkti 4¹ alusel, siis juhul kui tööandjal ei ole võimalik pakkuda isiku terviseseisundile vastavaid töötingimusi, on hüvitis 70 protsenti tööandja poolt haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenu päeval kehtinud töötasust.”;

5)paragrahvi 55 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktides 3, 4 ja 4¹ sätestatud kindlustusjuhtumite puhul arvutatakse haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenu päeval kehtinud töötasu töölepingu seaduse § 29 lõike 8 alusel kehtestatud korra kohaselt.”;

6)seadust täiendatakse §-ga 55² järgmises sõnastuses:

„§ 55². Ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri arvutamine

(1) Ühe kalendripäeva ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiir on kindlustusjuhtumi alguspäeva kalendriaastast arvestades üle-eelmise kalendriaasta Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu kahekordne suurus jagatuna 30-ga.

(2) Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu suuruse arvutamiseks järgmise kalendriaasta kohta korrutatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse § 13 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse kinnitatud eelmise kalendriaasta isikustatud sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa keskmine suurus viiega ja tulemus jagatakse 12-ga. Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu suuruse arvutamisel ümardatakse summa ühe sendi täpsusega.

(3) Tervisekassa avaldab käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel arvutatud järgmise kalendriaasta ühe kalendripäeva hüvitise ülempiiri oma veebilehel hiljemalt 1. detsembril.”;

7)paragrahvi 70 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad „või eriarstiabi” tekstiosaga „, eriarstiabi või iseseisva õendusabi”;

8)paragrahvi 70 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kui ambulatoorse eriarstiabi osutaja jätab kindlustatud isiku tema terviseseisundi tõttu eriarstiabi osutaja jälgimisele või ravile, tohib kindlustatud isikult nõuda visiiditasu kord aastas.”;

9)paragrahvi 70 lõike 5 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ambulatoorset eriarstiabi osutatakse seoses raseduse või sünnitusega.”;

10)paragrahvi 70 lõike 5 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

11)seadust täiendatakse §-ga 70¹ järgmises sõnastuses:

„§ 70¹. Visiiditasu tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku teenuse eest tasumisel

(1) Kui tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 3 lõike 6 kohaselt tervishoiutöötajaga võrdsustatud isik osutab iseseisvalt ambulatoorset tervishoiuteenust Eestis tervishoiuteenuste osutamise tegevusluba omava perearstiabi, eriarstiabi või iseseisva õendusabi osutaja saatekirja alusel, on tal õigus nõuda kindlustatud isikult visiiditasu.

(2) Kui tervishoiutöötajaga võrdsustatud isik osutab iseseisvalt tervishoiuteenust ilma Eestis tervishoiuteenuste osutamise tegevusluba omava perearstiabi, eriarstiabi või iseseisva õendusabi osutaja saatekirjata, ei võta Tervisekassa tervishoiuteenuse eest tasumise kohustust üle (täiendav omaosalus).

(3) Kindlustatud isikult ei tohi nõuda visiiditasu, kui teda suunab tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku juurde sama tervishoiuteenuse osutaja või sama tervisekeskuse teine tervishoiutöötaja või kui tervishoiuteenust osutatakse seoses raseduse või sünnitusega.

(4) Kui tervishoiutöötajaga võrdsustatud isik jätab kindlustatud isiku tema terviseseisundi tõttu jälgimisele või ravile, tohib kindlustatud isikult nõuda visiiditasu kord aastas.

(5) Kui patsient ütleb tervishoiuteenuse osutamise lepingu üles vähem kui 24 tundi enne teenuse osutamiseks kokkulepitud aega või ei ilmu teenuse osutamiseks kokkulepitud ajal lepingu täitmise kohta, on

tervishoiuteenuse osutajal õigus nõuda patsiendilt järgmise tervishoiuteenuse lepingu täitmisel visiiditasu kahekordses suuruses.”;

12)paragrahvi 72 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koduviisi visiiditasu piirmäär on viis eurot ja ambulatoorse eriarstiabi visiiditasu piirmäär on 20 eurot.”;

13)paragrahvi 72 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ambulatoorse eriarstiabi visiiditasu piirmäär on viis eurot, kui ambulatoorset eriarstiabi osutatakse kindlustatud isikule, kes on:

- 1) alla 19-aastane;
- 2) rase, välja arvatud käesoleva seaduse § 70 lõike 5 punktis 1 sätestatud juhul;
- 3) alla üheaastase lapse ema;
- 4) üle 63-aastane;
- 5) riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel töövõimetuspensioni või vanaduspensioni saaja;
- 6) töövõimetoetuse seaduse alusel tuvastatud osalise või puuduva töövõimega;
- 7) töötü tööturumeetmete seaduse tähenduses;
- 8) sotsiaalhoolekande seaduse alusel toimetulekutoetuse saaja või tema perekonnaliige, kui isikule või tema perekonnale on ambulatoorse eriarstiabi osutamise kuul või sellele eelnenud kahel kuul makstud toimetulekutoetust.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud piirmäärasid kohaldatakse ka tervishoiutöötajaga võrdsustatud isiku iseseisvalt osutatud ambulatoorse tervishoiuteenuse visiiditasule.”;

14)paragrahvi 72 lõikes 2 asendatakse arv „2,50” sõnaga „viis”;

15)paragrahvi 72 lõiked 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 89 täiendatakse lõikega 31 järgmises sõnastuses:

„(31) Käesoleva seaduse 2026. aasta 1. jaanuaril jõustunud ajutise töövõimetuslehtede hüvitise ülempiiri puudutavaid muudatusi rakendatakse alates 2026. aasta 1. jaanuarist toimunud kindlustusjuhtumite puhul avatud uutele töövõimetuslehtedele.”.

§ 4. Riikliku pensionikindlustuse seaduse muutmine

Riikliku pensionikindlustuse seaduse § 32 lõikes 1 asendatakse arv „15” arvuga „30”.

§ 5. Sotsiaalmaksuseaduse muutmine

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 20 järgmises sõnastuses:

„20) arvestuslikku hüvitist, mis on arvestatud majandus- või kutsetegevuse vabastuse iga päeva eest, millal rakendatakse ravikindlustuse seaduse § 54 lõikes 1¹ sätestatud ajutise töövõimetuslehtede hüvitise ülempiiri, ja mille aluseks on füüsilisest isikust ettevõtjal tekkinud kindlustusjuhtum, mis on sätestatud ravikindlustuse seaduses või selle alusel antud määruses, välja arvatud ravikindlustuse seaduse §-s 60 sätestatud juhtumid, ja mis vastab füüsilisest isikust ettevõtja eelmise aasta kalendripäeva keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava tulu ja ravikindlustuse seaduses sätestatud töövõimetuslehtede hüvitise protsendi korrutisele ning millest on lahutatud ajutise töövõimetuslehtede hüvitise ülempiiri summa, arvestades käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 sätestatut.”;

2)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 8 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 6 lõige 3³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3³) Sotsiaalmaksu makstakse käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 1, 1¹ ja 10 alusel vaid ühe last või lapsi kasvatava isiku eest käesolevas lõikes sätestatud punktide järjekorras.”;

4)paragrahvi 7 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „8,”.

§ 6. Tervisekassa seaduse muutmine

Tervisekassa seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Tervisekassal on tagasinõudeõigus isiku suhtes, kes vastutab sellise juhtumi toimumise eest, mille tõttu Tervisekassa tasus tervishoiuteenuse osutajale ravikindlustusega hõlmamata isikule tervishoiuteenuse osutamise eest, samuti kindlustusandjate ja Eesti Liikluskindlustuse Fondi suhtes, kes on kohustatud võimaldama hüvitisi sama juhtumi raames.”;

2)paragrahvi 36¹lõige 1 tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduse § 34 punkt 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„14) sotsiaalmaksuseaduse § 3 punktides 18 ja 20 nimetatud arvestuslikku haigushüvitist;”.

§ 8. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse muutmine

Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12³täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Ravikindlustuse seaduse § 54 lõikes 1¹sätetatud ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendamise korral võib tööandja keskmise töötasu ja ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri vahe töötajale hüvitada.”.

§ 9. Seaduse jõustumine

(1) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1 ja 4, § 2, § 3 punkt 1 ja § 4 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 5 ja § 3 punktid 8–15 jõustuvad 2025. aasta 1. aprillil.

(3) Käesoleva seaduse § 1 punktid 2 ja 3, § 3 punktid 2, 3, 6 ja 16 ning §-d 5, 7 ja 8 jõustuvad 2026. aasta 1. jaanuaril.

Toomas Kivimägi
Riigikogu aseesimees